

**JĘZYKOZNAWSTWO TYPOLOGICZNE
I PORÓWNAWCZE UAM 2017/2018**

prof. dr hab.
Nicole Nau

ZAJĘCIA 16-01-2018

Typologia leksykalna

❖ Nazwy barw

❖ Liczebniki

NAZWY BARW — ILE NAZW PODSTAWOWYCH?

(WALS.INFO < WORLD COLOR SURVEY, [HTTP://WWW1.ICSI.BERKELEY.EDU/WCS/](http://www1.icsi.berkeley.edu/wcs/))

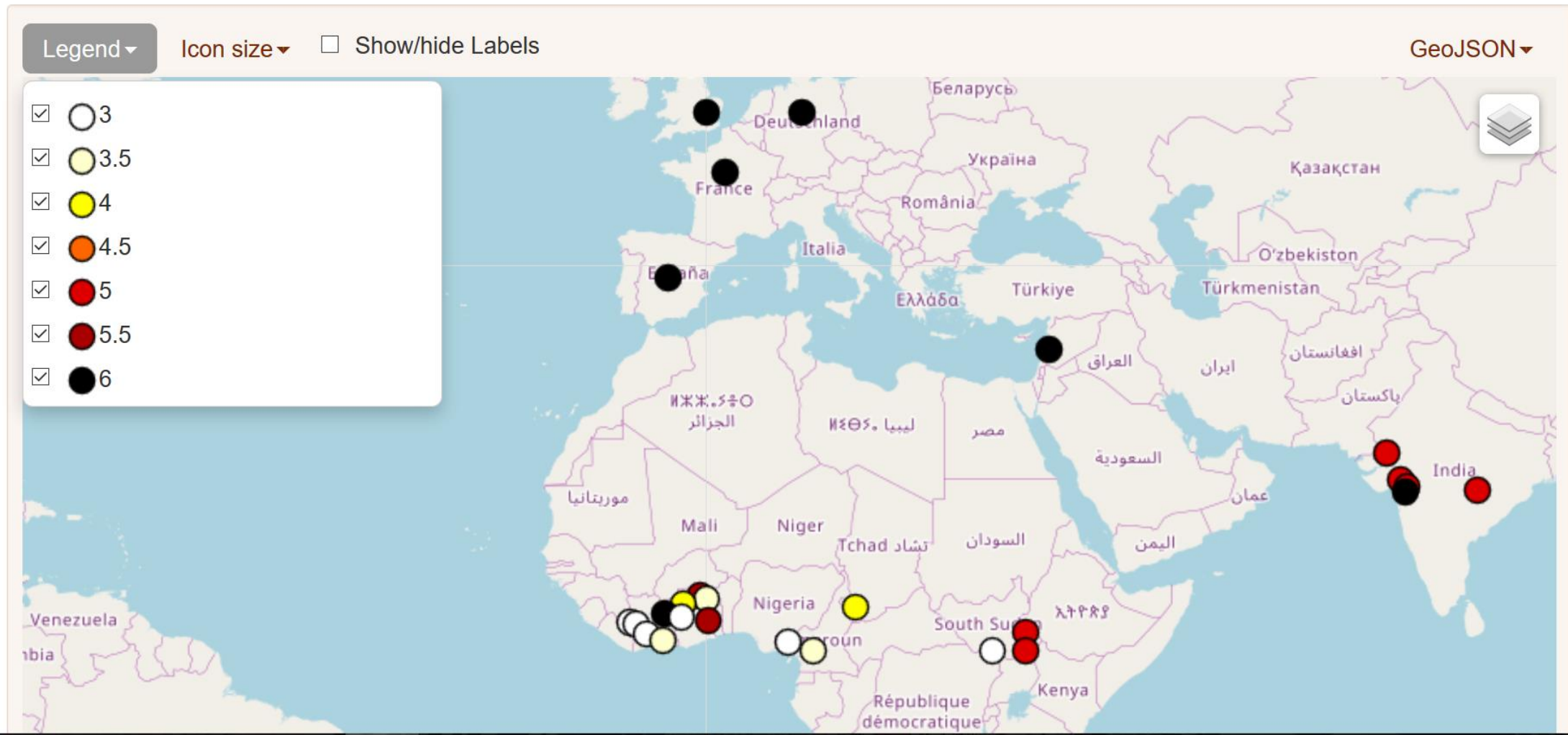
Basic color terms

Values		
	3-4	20
	4.5-5.5	26
	6-6.5	34
	7-7.5	14
	8-8.5	6
	9-10	8
	11	11

Basic non-derived color terms

Values		
	3	10
	3.5	3
	4	9
	4.5	1
	5	56
	5.5	11
	6	29

BASIC NON-DERIVED COLOR TERMS (WALS)

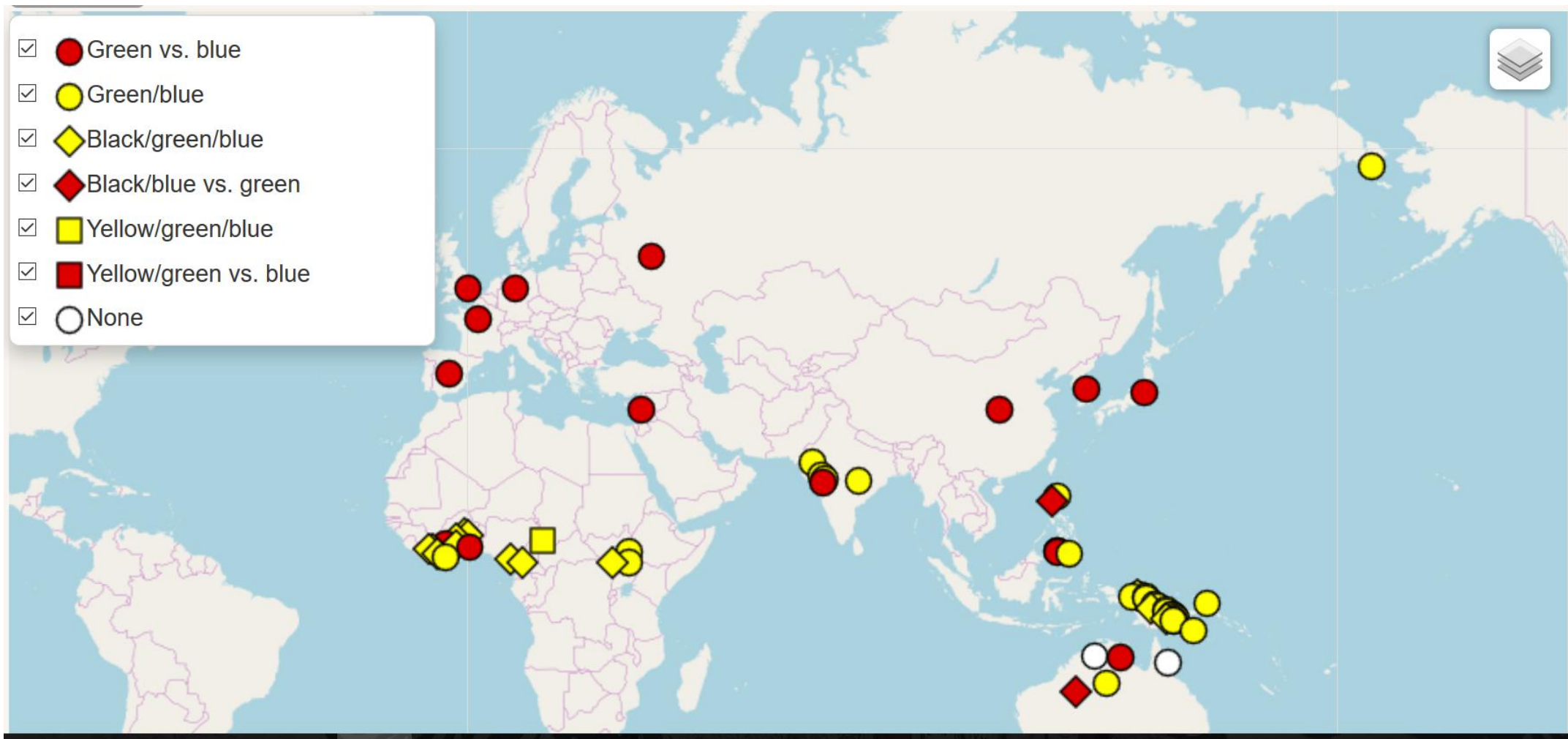
PRZYKŁADY

Filmiki no strony

www.sorosoro.org

języki: punu, akele, benga, mpongwe, menik,
kaqchikel

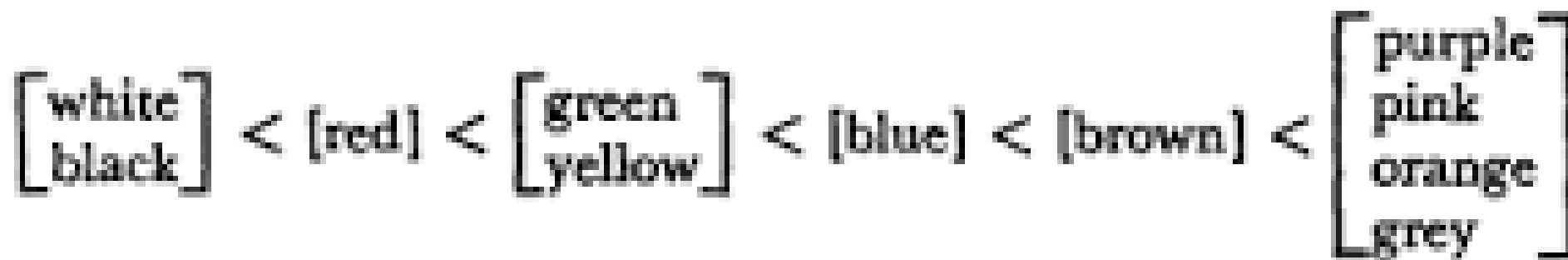
ZIELIONE I NIEBIESKIE

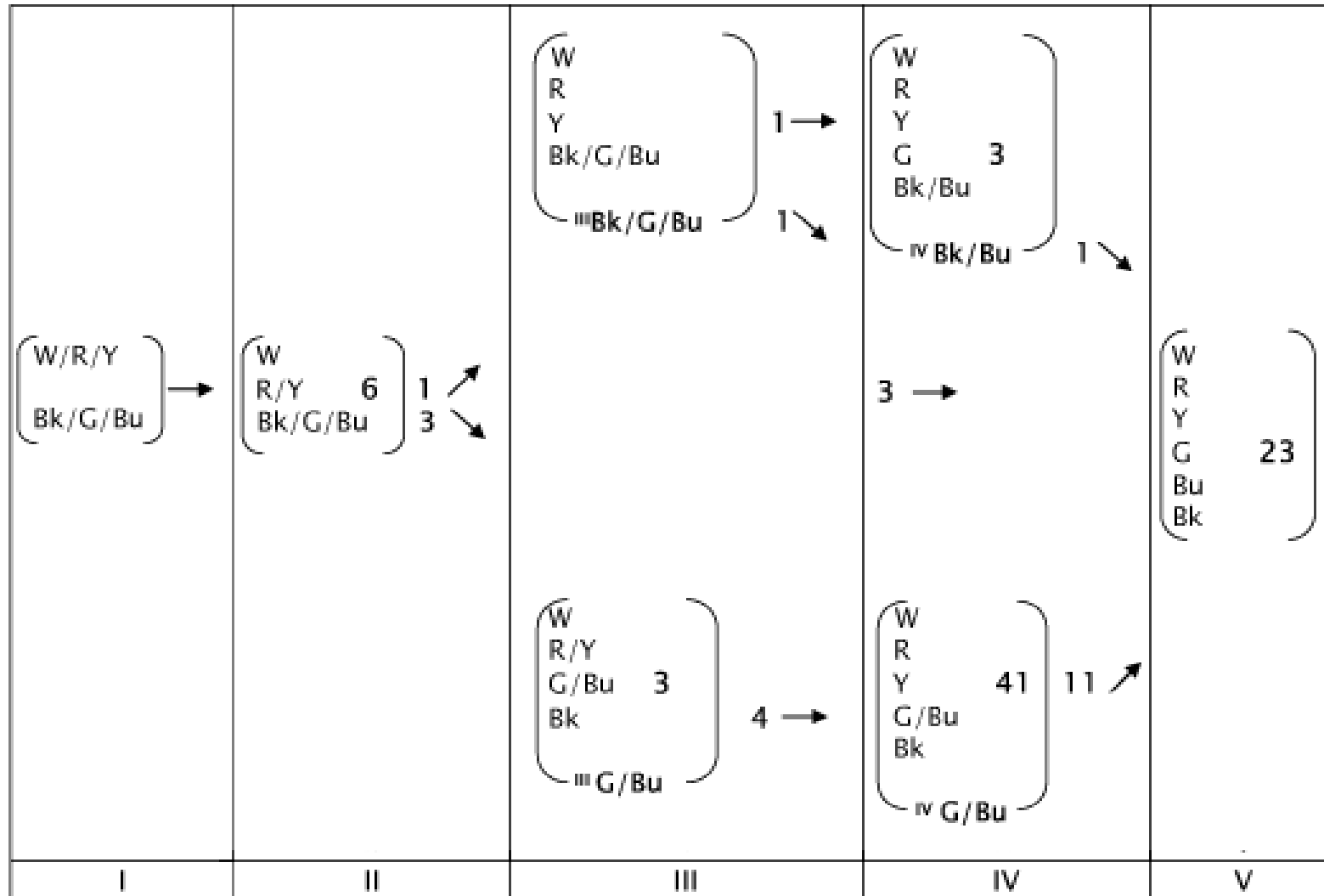
BASIC COLOR TERMS: HIERARCHIA

ZOB. TEŻ [HTTP://WALS.INFO/CHAPTER/132](http://wals.info/chapter/132)

WERSJA PROSTA (BERLIN & KAY 1969)

NOWA, BARDZIEJ SZCZEGÓŁOWA WERSJA

LICZEBNIKI: PRZYKŁADY

język tamaszek (język berberski, rodz. afroazjatycka)

język benga (język bantu, Republika Gabońska)

język mpongwe (język bantu, Republika Gabońska)

język baynunk (Senegal, z rodziny nigero-kongijska, grupa atlantycka)

język kaqchikel (Gwatemala, z rodziny języków majańskich)

LICZEBNIKI: SYSTEMY

najbardziej rozpowszechniony:

- system dziesiętny (decymalny)

inne systemy mniej rozpowszechnione, często mieszane z s. dziesiętnym:

- system dwudziestkowy (wigesimalny)
- system piątkowy (kwinarny)

rzadko lub bardzo rzadko: systemy dwójkowy (binarny), trójkowy (ternarny), czwórkowy (kwaternarny), siódemkowy (heptanarny), szóstkowy (heksarny)

systemy oparte na liczeniu na częściach ciała w niektórych językach australijskich i papuaskich; przykład: język foe (PNG)

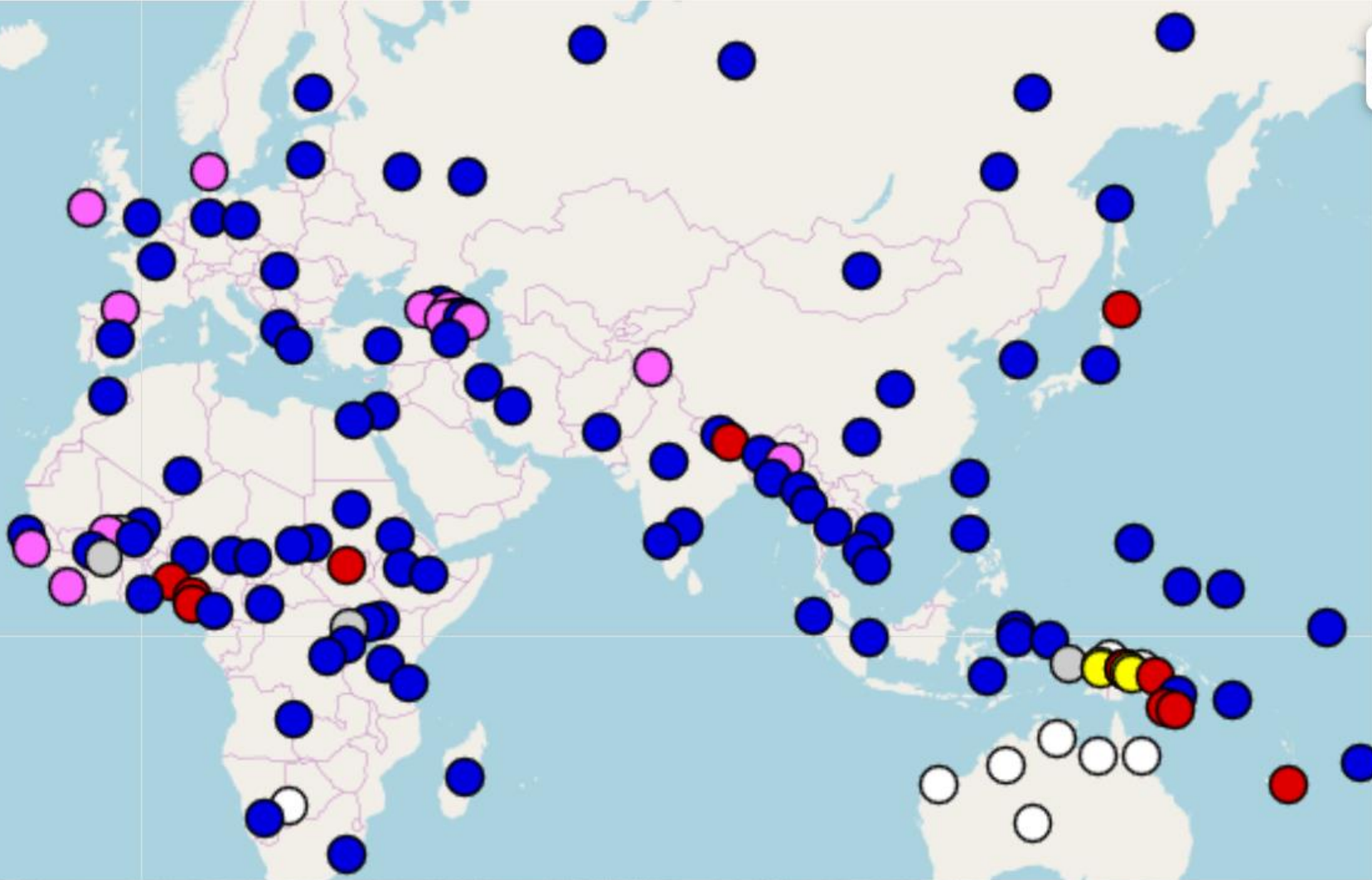
Legend ▾

Icon size ▾

Show/hide Labels

GeoJS

- Decimal
- Hybrid vigesimal-decimal
- Pure vigesimal
- Other base
- Extended body-part system
- Restricted

BARDZO MAŁY SYSTEM („RESTRICTED”): JĘZYK ARANDA (AUSTRALIA)

1 *ninta*

2 *terama*

3 *terama ninta*

4 *terama tera*

5 *terama teraninta*

SYSTEMY PIĄTKOWE (ZDJĘCIA Z WIKIPEDII)

Cyfry majów

0	1	2	3	4
	•	••	•••	••••
5	6	7	8	9
	•	••	•••	••••
10	11	12	13	14
	•	••	•••	••••
15	16	17	18	19
	•	••	•••	••••

Runiczne cyfry w systemie piątkowym używane w średniowieczu w Skandynawii do zapisu dat

